

Niamuno Sargas

broliams Vietuwininkams žines pranešas.

„Niamuno Sargas“,

Tilžeje, kas ketvergą išdūdamas, laštūja prie arcziausiojo pusto ar per gromatnešį apsteliatas ant bertainio meto 50 peningiu, su prinešimu į namus 65 peningius. Ir pati laitraščio išleistuve Tilžeje, pylimo ulyczioje (Dammstrašė) 2. bute, priima apsteliawimus arba išstrašymus.

**Dėrnai mylėsim cėcorystę,
Drašei užtaršim lietuwystę!**

Apfakymai

Į „Niamuno Sarga“ įstatomieje laštūja po 10 peningiu už kožną smulkeis raštais išpausg eilutę ir yra šio laitraščio išleistuveje priimami. — Gromatas ir rantraščius dėl laitraščio siunčiamus priima redbtuwė Tilžeje, pylimo ulyczioje (Dammstrašė) 2. bute.

5. num.

Tilžeje, 3. februwariju 1887.

2. metas.

Niamuno Sargas

dar wis gal prie kožno cėcorysto pusto už ši bertainį meto apstelinjamas buti ir laštūja **50 pf., dykai į namus 65 pf.**

Prašome brolius Vietuwininkus nesigailėti tu kėliu pinigėliu ir „Niamuno Sarga“ kū weikšiaus išširašyti. **Rėdystė.**

Kėli žodžei dėl priiartinančių sšyrimu.

Sšyrimu diena dėl cėcorystės šaimo artinasi, ir kaip tai daug kartų, taip ir ši šyk bidžiausia dalis sšyriku nueis į pasfirtą wietą, atidūs sawo balsą, bet iš tikro nežinos, kas tai yra cėcorystės šaimas, ką jis tur atlikti, ir ką šitie sšyrimai paženkliną. Norėdami apie tai czion mažumą pasišnekti, pirma išrodysime, kas pagal zokaną dėl sšyrimo į cėcorystės šaimą teishbė ant sšyrimo tur:

§ 1. Sšyrikus dėl cėcorystės šaimo yra kožnas prusiškās arba wokiškās padonas turintysis 25 metu.

§ 2. Žmonėms prie zalnierystės, prie waisto arba prie marnės prigulintiems per tą laiką newale prisidėti prie sšyrimu, kuriame jie šlužboje yra.

§ 3. Teishbė ant sšyrimu netur:

- 1) Žmonės po apiešunystės stowintieji;
- 2) Žmonės, sawo turtūje sugruwusieji, ipacz per tą laiką, kuriame sudžia ju turtus waldo;
- 3) Žmonės, gaunantieji bile kokią wargdieniu pašalpą iš komunijos ląšos, kaip ir tie, kur iki praėjusio meto kokią pašalpą buwo gawę;
- 4) Kas per geriktiską sudyjimą patrotyjęs wisūtinas garbės teishbės, tik tada gal prisidėti prie sšyrimu, jei uždėtas laikas to sudyjimo prašokės.

Jeigu ale kas per polytiskus nusizengimus garbės teishbės patrotyjęs, tai jis teishbė ant sšyrimo igyja, kaip weik tik pasfirta korawonė yra atkalėta arba dowanota.

§ 4. Škirtinas į cėcorystės šaimą yra kožnas wokiškās padonas, turintysis 25 metu, jeigu jis nors wieno meto laike Wokietijoje ghywęs ir jeigu jis ne per patwirtinimus § 3. sšyrimo teishbė trotyjęs yra.

§ 7. Kas sawo sšyrimo teishbė jam pasfirtame sšyrimo walscziuje išpromyti nor, tur ten laike sšyrimo ghywentinai užsilaišyti.

Kožnam tik ant wienos wietos te wale sfirti.

§ 8. Kožnam sšyrimo walscziuje yra dėl sšyrimu raistai įtaisomi, kuriūse kožnas ant sšyrimo teishbė turintysis pagal wardą, prawardę, senumą, stoną ir ghywenimo wietą tur buti įrašomas.

Priestarawimai dėl raistu tur buti, jeigu reikia, laike 8 dienu daromi, o laike 14 dienu atfirandanzios kłados pertaisyti. Po šio laiko raistai tampa užbaigiami, ir tik tasai bus prileidžiamas prie sšyrimo, kursai raistūse yra primintas.

Zokanai wokiškai cėcorystei tampa per cėcorystės šaimą ir per bunto rotą daromi. Wokiškieji padonai sšyra slapstame balsu nuswerime per ženklelus 397 deputiertu į cėcorystės šaimą. Wokiškū žemiu waldžios pramina 58 pasiuntinu į bunto rotą. Prusija (Prusu karalyste) 17, Bawarija 6, Sakšija 4, Württembergis 4, Baden bei Hesu žemė po 3, Braunschweigis ir Szwerinas po 2, o kitos 17 žemiu po 1. Cėcorystės šaimas kaip ir bunto rotas gal bile kokią zokano užmanymą statyti. Jeigu dabar daugūmė cėcorystės šaimo bei daugūmė bunto roto bile kokią užmanymą priima, tai

Wargai dwiejū išėjunu Amėrikoje.

Parasė Sentus.

5]

Priemazga.

Tame kampe pilies yra tokie namai dėl pakeleiwingu, ten už du doreliu ant nedelės gauni nakwynę ir maistą. Tūse namūse yra šinkos, kur gaudžuwei wilioja wolkiozus į sawo laiwus, arba wiliojai iš Wenecuėlijos, Ekwadorijos ir Brazilijos wilioja žmones į sawo kampą, kur paslui drebulyš bewėif wišus iššmaugo; kufnės, furios maitina žmones sėna mēja, supuwusiomis žuwimis, kurias jau patš wandū išmeta ant franto; dar ten yra namai wišokiū graju, wišokios nakwynės dėl matrozū, wietos dėl skalbėju, o ant galo galima primegti, kad ten yra ūlos razbaju, wargo, hado ir ašaru.

Wienos ir ta dalis pilies juda, nės wiš pa-bėgelei, kurie tik netur kur pasidėti, o dirbti nenor, kriušasi ten, ghywena ir miršta ten. Jeigu šakysime, kad pabėgelei iš Ciropos yra tik šiunkais sawo wiengencziū, tai ghywentojai šito kampo pilies yra tik šiunkais pabėgelii. Žmonės, kaip titi dykauja, nės netur ką weikti, bet daugybė dykauja iš papratimo. Dėl to tai naktimis ten tankei plumpfi šuweit, girdėti šaukimai pagalbos, užšinę balsai pittu, dainos girtūliū Jrlantu, arba stau-

gimas pėšancziūsi murimu. Dieną, bewėif kas walandą, pulkai mudristūsiu wolkiozu su pypfėmis dantys žiopso pėštynėms ant kumscziū ir stato į laizybas po kėlis grašius už kožną išmuštą afi. Wailai balti ir jūdi su pašišiaususeis plaukais, wietoje buti mofšlincyziuse, slimpinėja po kiemus, barškėdami jauczyū kontaulėis ir jieskodami purwyne atlikufios maitos, supuwusio waisiaus, wišokiū nēknėiū. Moters Jrlantkos atkiša ranlas, pamacziufios užklydusi poniškai pasirėdžiūsi praeiwi.

Pažinę dabar dalį tą pilies, o prižiūreję jos ghywentojus, užtikime ten du senu musu pažįstamu — Laurą ir jo dukterį Patrone. Dwarai, apie kuriūs taip mišlyjo, išnyko kaip sapnas: randame dabar jūdu tamšioje išmufusioje į žemę grincziuje su wienu langu, o ir tame išdaužyti stiklai. Sienos nū drėgnumo pajūdawusios ir supelėjusios; šale sienos stowi mažas, jau kėlioje wietoje pračiurės, geležinis pecziufas ir trikoje kėdūtė; kampe bisfi pataršyta miežiniū šiaudu — tai jūdwiēju lowa.

Tiek ir wišo. Senis Lauras prišlaupęs prieš pecziufą jiesko, ar ne užsiliko jau senei atšalusiam pelene nors kokia bulwė (ruputė); o nēko neradęs, atšitraukė ir po walandėlei wēl grįžta ir žarsto pelenus . . . jau dwi dieni. Patrone sėdi

kampe ant žemės, atširėmusi su alfunėmis ant kėliu, rantomis apkabiusi galwą ir žiūr į grin-dis. Mergina serga ir wargsta. Rodosi ta pati Patrone, bet jau ne tie raudoni weidai, išbalę nū ligos, burna jau daug mažesnė, o akys di-deinės ir išwerstos. Atsimuša ant weido supuwės oras, wargai ir nēkai walgei. Waitinofi tik wienomis bulwėmis, bet jau antra diena, kaip ir tu neteko. Nežino dabar abudu, ką pradės ir kūmi maitijis. Baigiasi treczias mēnesis, kaip ghywena bewėif ant gryno lauko ir tupi šitoje šlyše, tai jau ir pinigai iššibaigė. Senis Lauras klaufinėjo kėlis šyt darbo, bet ne tik jo negawo, ale ir nēkas nesuprato, ko jis nor; bandė padėti nešioti į laiwus pundus, anglis, bet neturėjo karo, o Jrlantai tūjaus apdaužė jam antakius; norėjo padėti bile ką su kirwiu prie budawonės laiwu, bet wēl kune akis išdaužė. D-gi ant galo, kas tai per darbininkas, kurs nesupranta, ką jam šako?! Kur tik kystėdawo ranlas, ką tik pradėdawo, kur tik pasirodydawo, wišur jį išjūdawo, stumdydawo, kumšdawo, tranšdawo; dėl to — tai nēko nerado, nēkur negalėjo grašo nei uždirbti, nei išwilioti. Plankai jau wišai pabalo nū wargo, iššibaigė pinigai, lufestis, o prasidėjo badas.

Sawo šalnje, tarp sawuju, kad ir wišo jau

tašai užmanymas paštoja žokam woliškai cecorystei.

Karalus Prūsijos yra wisados podraugei ir cecorius Wokietijos. Jis yra wyriaušis wolišku waistu ir marines ir jam prigul už cecorystę wisur atsiliepti. Wardan cecorystes jis karą apfako ir pakajū daro, priima išsi-derejimus ir sutartus nū swetima žemiu ir pramina cecorystes uredinintus.

Pagal 17. skyrių padawadyjimo woliškos cecorystes, prigul cecoriui sudawadyjimas ir apreiškimas cecorystes žokam kaip ir dabojimas ant ju išpildimo. Wisi cecoryškietjie apreiškimai ir padawadyjimai tik tada tur sawo tikrumą, jeigu ir cecorystes kanceleris prie ju pasirašęs. Kanceleris su pasirašymu ir užima del tu dalyku atsiliepinimą.

Cecorystes saimas tur apmąstyti apie cecorystes gelžkelius, apie pusto ir telegrafijos dalykus, apie munito ir kupczyštes dalykus, apie cecorystes mokesčius, tai yra mokesčiai ant tabako, brangių wu, pywo, cukraus, medžių druskos, jawn, petrolijos ir kitu del žmogaus gyvenimo labai daug wartojamu daigtu.

Jš hito trumpo išguldymo tik kožnas dabar nors šiek tiek supras, kokią pareigą tur cecorystes saimas. Mes musiuocziame ten musu wietinintus, idant anie pagal geriausią žinojimą apmąstyti apie pagerinimą musu padėjimo. Yra tai labai swarbus weikalas. Idant musu deputiertams buti galima, musu reikalus iš wisu pusiu gerai užtarti, tai jie ant pirmo musu padėjimą tur gerai pažinti ir buti wafni wyrai, o

netektu, kad liga supaustu, arba kad waitai iš namu išwarytu, tai nusitwėres į ranką kucą atsišęstū šale kryžiaus ant gryžkelio, arba pas duris kofios bažnyteles ir užtrauktū „Sizblawos mēste...“ ponas waziuotu, penkgrašį dūtu; pone ir iš karėtos išleltu mažiuteli ponaitį su pinigų mažiute rautute, ir su išwerstomis alymis ant ubago; buras puskepalaity dūnos dūtu, boba spirgą šiofi tofi, ir galetum žmogus gyventi, norins kaip paukšcei, kurie nei aria, nei seja.

O kad stowetu po kryžiumi, tai jaustu jo apiešką ant sawes augštai dangy, o aplinkui laukus ir piemas, ir toje pasauleje Diawas greičiaus išgirštu jo giesmę. O ten tame mēste wis kas žin kas baisei užia, kaip kofioje didese mašynoje; kožnas stwerbēši wis toliaus, kožnas žiu-rėjo tik pirm sawes, o swetimo wargo nēlas nematē. Ten, tiesiog sakant, galwa swaigo, rantos smuko, alys negalejo wislo apimti, ką matē, o mislis pawyti wieną kitą. Ten wislas buvo taip dyminai, neišmanomai, wislas lyg atlišes alkunes ir išibegęses, kad jeigu kas to suktyneje ne mofejo twirtai suktyesi, tai turejo išlekti iš to futuro ir susidaužyti kaip molio pūdas.

At! kaip tai wislas kitaip! Antai Režiukūse Lauras buvo gāspadoriumi ir launinku (pagalbininku sudžios), turejo už ir žmonių gūdōnę, wirtą walgi kasdien; nedeliomis su žwakte apie bažnyčią waitščeziojo; o ficzion buvo pastutinis tarpe wisu, buvo kaip šū, užšlydęs ant swetimo kremo, nedrąsus, drebęs, susikuprinęs ir peralkęs. Pirmininėse dienoje sawo wargu tankei minejo, kad Režiukūse buvo geriaus, o sąžinė rēkte rēkte: „Laurai, ko del apleidai Režiukus?“ Ko del? nēs jį Diawas apleido. Režioku žmogus sawo kryželi, kēstu, kad tik matytu kur nors pabaigą to

ne po waldžios įtekme stowintieji uredininkai.

Kožnas Lietuwintinkas eidamas prie štyrimo, tēsupranta gerai swarbumą to žingsnio del sawo paties gero, kaip ir del gero musu draugbroliu ir musu tewiškės.

Nedėlinė perwalga.

Vilžeje, 2. februarijū.

Karas ar bus ar nebus? Yra tai dabar wyriaušias klausimas, kuriai šiose dienoje daug neramumo padarē. Jšėjo garšas, buf woliška waldžia prancuzišką waldžą klaususi, ką paženklino tas žalnierių sutraukimas prie woliško rubežiaus ir pastatymas šetru ir tam lygus dalytai. — Jš kitu pusiu wēl tampa išrodyta, jog tas wislas daugiaus nēko, kaip tik bile kaip išmishyta paskalba. Prancuziškietjie laikraščiai papasakoja, kad šitie pasirodymai nēko pulto netur. Szetras tik wien del to stato, idant tiems žalnieriams, kurie pawasarije del atlikimo maneweriu ten susirinkę, pastogi dūtu. Bet neišwėiz taip, buf tai gale-tume wėryti, jau iš tos priežasties ne, kad Prancuzai su labai didžiu stroku tai daro. Woliškietjie medžiū kupcei negana greitai jiems gal lentas parupiti. Kaip woliškas laikraštis „Nat.-Zeitung“ jaso, ir woliška waldžia ketina taipjau šale prancuzišką rubežiaus šetras pastatyti. Dar reiktia priminti, kad prancuziška waldžia prie wienos didelios kupczyštes Szikajoje 5000 milijonu swaru rudytos mēšos apsisisteliawo. Dau tai tiesa, mes rods negalime išrodyti, tik turime dywytiesi, del ko Prancuzams reiktu tofi šmotą mēšos iš swetur pieti? Szitie weikalai ant galo galetu dar labai pawogingai išeiti.

Rods ir negalime wisados twirtai ant laikraščiu kalbos pasititekti, nēs liudyjimą už tai wēl šiose dienoje turejome. Pastutiname numeryje pagal wolišką laikraštį pranešome, kad Denemar-

kio karo ministeris pirm trumpo Kopenhageno gywentojiems kalbą laikęs, kurioje jis ne labai meilingai apie Prūsus šnekejo. Dabar tas pats laikraštis praneš, kad minėtą kalbą jau pirm 20 metu tapē laikyta. Tai rods kas kita. Tacziau ale pasigerinimai wisu twirtnu Kopenhageno mēsto dūda priežastį ant wisokių misliu; ipaczei ir nū karo ministerio išleista gramata iki wisu, jau senei nū žalnierių wisu unterapicieriu. Toje gromatoje jis užklausa, ar jie reikalui atsitropi-jant, norētu sawo šylą tewiškėi apierawoti.

Užbraudimas arkliau išgabėnimo per woliškus rubežius ir labai rustas ženklas musu gady-nēs, bet tacziau tikėtume kad tas wislas taip piltai nebus ir galesime toliau pakajuje gyventi. Labai apgaletina yra, kad kartais per laikraščius didis šaukšmas del prasidedanczio karo tampa feltas, jog žmonės mislyti tur, jau arcziausioje dienoje ginklai tarškes, o ant galo labai tankei tošai garšas išsireiškia kaip bile kokių sulcziu klasta, kurie iš to sawa naudą tranfia.

Jš swetur.

Jš Prancuzijos. Saimas del žalnierių dalyku priēmē 26. januarijū karo ministerio Boulangerio užmanymą, jaunus wyrus nū 17 iki 20 metu del atlikimo žalnierių šlužbos įtraukti.

Jš Bulgarijos nėra ko naujnu. Swetimu waldžiū pasiuntinei dabar jusieis Konstantinopolyje ir ką dalyką gruntaunei apmąstys.

Jš Maskolijos. Kaip sakoma, caras Aleksandras III. su sawo gimine pawasarije iškeliaus į swetimas žemes. Susinešimui su wolišku ir austrišku gelžkeliu waldystėmis todelei jau yra daromi.

Jš Wokietijos.

Jš Berlyno. Princefe Wilhelmu pagimdo uafinje nū subatos ant nedėlios ant 1 žegorians

nei bulwii (ropuczii), nei išminties galwoje, šneketi nebūwo kę.

Pagelbėti nēkas nepagelbejo. Lietuwiiu gyvena Naujame Jorke ne mažai, o dar daugiaus Lenku; bet nēkas bagotesnis neghwena tame kampe pilies. Kaip tik perejo dwi nedeli po atwaziawimu judwieju į Ameriką, tai pasipazino su dwiem giminēm lietuwiskom, wiena nū Wisniaus, kita nū Sziauliu, bet ir jos jau senei badu dwēje. Sziauliskiams munitē du waitu, treczias sirgo, jau antrą nedelę, kaip natwodawo wisi po tistū, ir maitidawosi tūmi, kę purwyne razdawo. Pastui mugabeno jās į ligonbutį ir nežino, kas su jais dėjosi. Kitai giminei buvo dar nēkiaus, nēs tēwas buvo girtūklis. Patronē, pakol įstengē, gelbejo moteriškę, bet dabar jau ji pati reikalawo pagalbos.

Juk galejo abudu su tēwu nueiti į katališką bažnyčią, kunigas nors kitiems butu dawęs apie judų žinę, bet ar žinojo, kad yra ten katališką bažnyčią ir kunigas, ar galejo su tūmi susišnekėti, arba kę pasiklausti? Tosiū dalyku kožnas išdūtas grašias buvo nauju žingsniu gilyn į wargą.

Pradėjus mums pasakoti, sėdėjo abudu: jis šale pecziuko, ji ant šiaudu. Perėjo wiena adyna, kita; stuboje pradėjo temti, norins buvo pietus, bet migla kilo iš wandens, migla tamši, šalta, kaip pawasario laike. Kad ir lauke ne buvo šalta, bet stuboje abudu drebėjo no šalczio, o ant galo Lauras jau pabaigē lufestį rasti dar nors wieną roputę pelene.

— Patronē! — tarē — jau negaliu triwoti, o tu ir neištriwosi; eisiu ant kranto gaudyti malku, nors pecziuką pasitursiwa, o maž ir rasiu kę užkasti.

Neatsakē nēko, o jis nuėjo. Jšmoko jau

eršlecziu tako; o dabar žinojo gražei, kad kožna diena bus baisesni, kožnas rytmetelis užteses judu didešniame warge. Tai kę pradēs? Ar nusišuks wirwę, ir pasipoteriawęs, pasikars? Buras smer-ties per wirgų nebijo, bet kur dings mergina? Kaip pamišydawo apie kę, tai jautē, kad ne tik Diawas jį apleido, bet ir išmintis. Nematē nei wieno spindulselio šwiejos toje tamšybeje, kuri prieš ju sawo ugrus rodē; o didžiausius šlaudulus jau nežinojo nei kaip waditi.

Didžiausiu šlauduliū buvo ilgestis Režiuku. Kanfino jį diena ir naktį, o kanfino wis labiaus, nēs nežinojo, kas dedasi, ko jis reikalauja, prie ko nor prišiglausti jo buriška dūgia, ir kur jį weržiasi: o jam reisejo pusiniū šilu, ariamu dirwu, žaliu piwu, trobu šiaudais dengtu, ponu, kunigu, buru ir to wislo, ties kę kabo dangus, katra jo tēwai garbino. Prie ko prilipo širdis, tai ne atpleši; o jei atpleši, tai susikrumvis. Žmogus jautē, kad lyg kas jį į žemę grubdžia. Walandomis rodoši twertusi už plauku ir dau-žitu galwą į sieną, arba wirštu ant žemės, arba kauptu kaip šū pririgstas, arba šauktu kaip protą pabaigęs, bet kę šaukti? — pats nežinojo. Szitai jau linksta po tūmi nematomu kryžiumi, jau wiršta, o czion swetimas mēstas užia ir užia; jis dėjūja ir šaukia Kristaus, o czion nēkur nei kryžiaus nėra, nēkas neatšako, tik mēstas wis užia ir užia; ant grėzdu wēl sēdi mergina, afis žemyn nuleidusi, alkana ir kantrei kenczia. Dyminas daigtas! Sėdėdawo su mergina wisados šptiu, o tankei per keltias dienas neištardawo wienas kitam nei žodį; rodoši buvo labai susipykę. Re gerai ir sunku buvo taip giwenti, bet apie kę galejo šnekėti? Ronas, kurios neužgijo, geriaus nejudjt. O apie kę, kad jau ne tur nei pinigų,

šveiką sunų. Žinoma, tapę šis atsitikimas wi-
soje cėcoriškoje giminėje su džiaugsmu pasveikin-
tas ir Berlyne pagal seną paprotį 72 kanulu
šuniu paleisti.

— Įtraukimas 72,000 rezervistų tik vien
dėl to padaradhtas, idant prisimokitu, kaip su
nauju ginklu, madingu Repetirgewehr, apsieiti
tur, o ne, kaip švietimoje žemėje išguldyti nor,
dėl pasirengimo ant karo.

Įš Lietuvas.

Įš Tilžės. Nekursai musleteras iš pėstininku
kazernos šioje dienoje pasikorė. Kas jį ant to
ivarė, negalima žinoti.

— Trys nekuriu pulicisto wienai kucpelnin-
kei atimtas sturnas tapę nesenei, kaip girdima, už
33 markius pardūtas.

— Pirm keliu dienu wieną wakarą nekuriu
kucpeliaus 10 metų sunų du walfurū ant malūno
ežero, šenutėmis jam bebėginėjant, parsimetusi
jam šenutes atėmė. Kad negalėtu šaukti, buvo
burną užklišę.

— Rusiškai jawai jau didesniūse šmotūse czion
įsiranda. Taip ir šiaudu daugybės iš masoliš-
kosios Lietuvas įgabename. Wisko tik tada dau-
gybės priplus, kad geras žiemos kelis pasidarys.

— Wofiecziu liberališkioji draugystė Tilžės
apgyardės sawo pritarimą ištare partijos laith-
muisi paslutiniame laike cėcorystės saimo, o įpaczei
sawo pilną pripažinimą išreiškia pasiuntiniui
Nichterini už jo wpriską apgynimą žmonių tei-
sybiu.

— Lietuwiška draugystė „Byrute“ atliko 30.
januarijų Tilžėje „wofiskame bute“, sawo mē-
nesinį susijimą. Įš priežasties menko apgar-
nimo buvo tik keliu sgnariu kaip ir šwecziū
susirinkę. „Garjas“, per kurį sgnarei tur buti pa-
kwiecziami, įš mēnesį neišėjo. Berods tapę sty-
rium pakwietimui spaudžiami, bet nekuriems įq-

meškerioti, galelius lentu, pagalaiczius, furius
wanduo mēto ant kranto. Taip daro wisi, kurie
netur už tą pirkti angliu. Tankei ten jį beme-
škeriojant stundhdawo, bet tankei ir nestundh-
dawo; kaip kada razdawo koki supuwusį waisių,
išmestą iš laivo; o kaip saw toje migloje waisi-
cziojo ir jieškojo, to nepasidėjo, tai užmiršdawo
ant walandesės apie sawo wargą. Atėjo tada
pas wandeni, o kad tai buvo laikas pietu, tai
pafranczeis waisicziojo tikt keli wailai; jie tūjaus
pradėjo drabstyti jį purwais ir rėfauti, bet ne-
galėjo atgiti. Wentucziū plaukiojo ten distai; wieną
wilnis nešė pas franta, o kita wėl nū franto,
bet ilgai netrunkant, prisigraibė ju distai.

Siubawosi ten dar kokie tai grumulei, o mažu
jūse ir buvo koks walgis, bet kad buvo leng-
wefnės, tai wilnis negalėjo prinešti prie kranto,
o jis negalėjo pasigriebti. Waisiczzei, įsiribę į
šuturėlį akmenaitį, mėtė ir priswėždawo prie
kranto; o jis šniurelio neturėjo, tai tikt godžei
žūrėjo ir laukė, kaip wailai mėtis, o pastui dar
įšį kratinedawo tas atliekas ir kramtydawo tą,
kas rodėsi, jam dar galima buti walgymu. Apie
tai, kad mergina ir alkana, ir nėto newalgė, jis
nemislyjo.

Bet tą dieną laimė šypsojosi. Grįždams na-
mona, jutiko didelį wežimą su ropuczeis kurs
wienoje lomoje mullimpo ir negalėjo pasijudėti.
Lauras pagriebe tūjaus už šypsiu ir abudu su
wāžnyčia pradėjo wežimą stumti. Sunku buvo,
kad strėnas jam šlaudėjo, bet tik, kaip arklei įmar-
klaus truktelėjo, wežimas išėjo iš lomos, o kad
buvo prifrautas su kaupiu, tai distai rapukū nu-
buro į purwą. Wāžnyčia wifai nemislyjo ju
rankioti, padėlawojo Laurui, riktelėjo ant kumeliu
„get — up!“ ir nuwāžawo.

(Dar ne wiskas.)

nariams, įpaczei Tilžėnams, jūs netapę prisun-
cziami; nežinoma, iš kokios priežasties. Drau-
gystės perdetinui d-rui Bruažini nepribunant pri-
gulejo wietininkui Mitšui susijimą atverti. Sg-
narei apmąstė, kita susijimą laithyti Prėfuleje.
Ponas Padags iš Prėfules, kuriai ant šito su-
sijimo buvo atkeliawęs, žadėjo parupiti swetly-
czią pas poną Samelį tenpat. Po tam prašo
ponas Jankus žodį. Įš jo kalbos tik te galime
minėti, kad jis iš draugystės atstojes. Tai ap-
reikšdamas jis neswankeis žodžiais ant nekuriu
sgnariu užpūlė. Mes nežinome, iš kokios prie-
žasties tai nusidawė, bet tiek turime šaktyti, kad
toks pasielgimas wifai nepritint atwirame susijime.
Labai turime dywyti, kaip ponas Jankus, kur-
sai tik wijados kaip tikras Lietuvas myle-
tojis pasirodyti nor, taip mūžengti galejo.
Po tokiu pasilaithymu draugystė Byrute jo atsto-
jimą rods neapgailės. Kitas butu būwęs jeigu
jis sawo atstojimą pritinancziū budu butu wy-
riaušybei pranešęs. Arba mislyja jis, kad drau-
gystė „Byrute“ be jo negalės toliau apstowėti?
Tai jis tik butu persirūkawęs. — „Garjas“, kaip
ponas Jankus pats sawo kalboje atwirai sakęs,
toliaus neišeis. (!!!)

Įš Kaukenu. Šteriūse gywenantysis šakymu
sargas buvo Kaukenušė šieno pardawęs. Su-
grįždamas Škiepenėje buvo sustojęs, taip kad
wifai sutemus iš ten jis pawāžawo. Anapus
Budwiczziū pylimui staiga sukanties wežimas su
wāžintojais ir arkleis į stacigiją upės pusę nu-
wirtho. Tasai sargas ant wietos negywas pasiliko,
o tam priekais jo draugas su išgascziū išėjo. Arklei,
ant kuriu wiršdamas pūlė, jam gywasti išlaikė.

Įš Skaisgiriu. Gale prašolusiojo mēnesio
škunė ufininko R. iš Obšrininku į plentą nudegė.
Jis ne wien dėl to apgailėtinas, kad škunė men-
kai į ugnies sšrynę tebuwo įpirkta, bet kad
pirm to ir taip jau menkai įpirktas malūnas
jam buvo nudegęs.

Įš Ragainės. Szio walscziaus saimas sawo
susijime 31. jan., kuriam ir ponas walschijos
prezidentas Steimann iš Gumbinės pribuvo,
su 26 prieš 1 balsą welyha, reikalingą žemę dėl
budawojimo Tilžės-Ragainės-Pilainio-Stalupėnu
gelžkelio dykai atidūti.

Įš Lentwiczziū. Pirm keliu dienu bewietis
bernas bandė nekuriu kucpeliaus kasę apwogti.
Jis tapę nutwertas.

Įš Pilainio. Wusu walscziaus saimas sawo
susijime 28. jan. wienbalsu sutarė, dėl budawo-
jimo Tilžės-Ragainės-Pilainio-Stalupėnu gelž-
kelio reikalingą žemę dykai atidūti.

Įš Šrintės. Arkliu turgus, kurį nesenei di-
džioji Berlyno arkliu gelžkelio draugystė atlaikė,
buvo 200 wis geru arkliu apsiuistas. Pirkti te-
tapę tik 6 arklei. Augščziausia prekia buvo
660 markiu, o žemiausia 420 markiu.

— Prišaitintuju judas prasudyjo darbininką
Baltrušatį iš Ruku ir Wiltėraitį iš Egrobiskiu
dėl pšėjimo ant wiešklio ant 5½ meto baudžia-
wos kšejimo ir prapuldyimo padonisktu garbės
teisybiu per 6 metus.

Įš Stalupėnu. Gale ano mēnesio kreisau-
suso susijime tapę sutarta, žemę budawonei gelž-
kelio Tilžės-Ragainės-Pilainio-Stalupėnu dykai
dūti.

Įš Melankiu. Paslutiniame laike czion daug
nepalaimiu atsitiko. Taip wienam stalininkui
ugniuiame malūne lentu piowimo kaja gilei į
rietą įpiauta, taip kad bedžiucziui Karaliaucziū
ligonbutyje kaja ties ta wieta turėjo buti nuimta.

— Kitai žmogus, nekursai ufininkas iš Ruži-
ninku, bandydamas ant wežimo, malkomis pri-
frauto, užšokti, taip nepalaimingai nupūlė, kad
ratas per galwą persirito. Menkai lufesties tešq,
kad jį galėtu pasigauti.

Įš Szilofarcziamos. Gale praėjusio mēnesio
Bismarkio kolonijoje ir Szypšos Krantoje du, kaip
rodėsi, pasiutusiu šuniu užmušė. Už tai tur buti
šunys rikami Szilofarcziamoje ir Rusnėje bei
aplinkui esancziūse kiemūse iki 20. aprilio.

— Gale praėjusio mēnesio sumutas wyšupo
Dloff'o iš Werdainės, per pietus iš šuilės par-
eidamas, wežimo wieno ufininko iš Szlazū tapę
pervāžiūtas. Rudikis tapę sužeistas ant dešinės
rankos ir kijos.

— Kastario urėdo kontroleras nesenei per
Kroku lanką nū matawimo parwāžindamas iš-
girdo nepertoli pagalbos šaukiant. Žieškodamas
atrado wiename neužbalusiam žiogyje wyką bei
moteriškę benustęstant. Su wāžnyczios pagalba
per didelį wargą wyką galejo išgelbėti, o mote-
riškė tame tarpe po ledu paėjusi galą gawo. Jos
nerokijant dar trys žmonės wandenyje smerti
rabo.

Įš Rusnės. Nekuriam liūšininkui iš Užstie-
niu givėje medžius bekertant wienas medžio
lamėnas loją taip nelaimingai trophyjo, kad ją
daktarai iki pusės rieto turėjo nuimti.

— Nedeldienėje 13. februarijų laiths ponas
d-ras Kittel Rusnėje swetlyczioje pono Scheer'o
pranešimą apie prišaitinanczius štyrimus dėl
cėcorystės saimo. Rožnas žmogus tegal ten nu-
eiti ir pasilaushyti. Labai welytina, kad toks
pranešimas ir butu lietuwiškoje kalboje laikomus.

Įš Stanfikiu. Žweyha ant mariu ledo
ne wien kopininku, bet ir žemininku stropai wa-
roma. Tik gūdziasi, kad menkai tefugauna.

Įš Karaliaucziū. Prišaitintuju judas ne-
kurį gelžkelio urėdininką už tai, kad 18 kartų
290 mk. wāžmos pinigų prigawilisktai buvo pa-
šawinęs, palengwintu budu ant 1 meto kšejimo
prasudyjo.

Įš Karalystės saimo

menkos patalpos dėtai jį įšį negaline pranešti.
Prašome garbingus šaitytojus tai ne padwyti.
Atlikime kitame numeryje wiską, to reikia.

Sztukos kampelis.

— Mokštojis šuiloka klausia, ar jis koki žin-
danti gywoli pažįsta. Kardelis atsako: „Gandras.“
Ko dėl? klausia mokštojis. „Na,“ sako šuilokas,
jis užwakar man mažą seshę parnešė.“

Wisokia žinė.

— Wengrušė gauja wilku 11 wyru užpūlė.
Szie wos ne wos su ronomis išsigelbėjo. Medžio-
klei wėik po tam atliekant 5 wilkus nušowė.

— Paryže wienas wāgis nekuriu ponui
iš omnibuso išlipant aukštinį žegorių iš delnrono
išplėšęs greitai sawo keliu spruko. Pagintas ir
martydamas, kad neištrūks, šlubrei nū tilto į
Seinės upę šokęs pasrowiui plaukė. Tai wienas
ponas su dideliu reituntlantisktu šuniu martydamas
greit sawo šunį paslumdė. Szijai į upę išokęs,
wagi už rankos nutwėrė. Wāgis bijodamas
nuslėsti, turėjo šunies klausyti ir ant kranto iš-
siwilkdyti, kur jį pulicistai į sawo rankas paėmė.

Sawo pacziū dalykūse.

Žmogui einancziū pagal teisybę ir sawo paties perfi-
ludyimą, nelabos yra smagu waidyti, ir kur tik galima
žiures jis tai išwengti, jeigu jis ale tampa melagisktu ir
weidmainisktu budu užpultas, tai jis yra priverstas atsi-
slepti, o taip ir su manin dabar. Ant pirmo labai ap-
gailiu, kad turū stiklis sawo laiško pildyti tokiais daigtais,
kurie tik mentos dalies musu šaitytoju su interesu škaitomi.
Ant paslutinio susijimo, Byrutes p. Jankui sawo atstojimą iš
draugystės išreikšiant, ėmė progą mane be jokio reikalio
nešwanku budu užgauti. Tarp kito ponas Jankus sakęs,
jis jau tūjan po įkurimo draugystės patėmijo, kad wifai
iki šturtojai tik wien iš medegisktu priežascziū dėl patwirtinimo
sawo laimes czia prisidėjo ir tik dėl to taip prieš jį
klonojėsi, kadangi mislyje nū jo daug pelnyti.

Klausiu aš dabar: Kas prieš poną Jantų klonosėjį, arba dar dyvonių, kas iš Vyručių įkurtojų jau tą pono Jankaus užpelnęs? Šis raštelis toliaus apie, nū pono Jankaus aptvėrė pelną liūdys.

Kaip tulasis žinos, ponas Jankus gale praėjusio meto gruntavojo naują mėnesinį lietuvišką laikraštį vardu „Garšas“, norėdamas šitą laiką anapus rubežaus kaip ir Prūsų Lietuvoje platinti. Musu Lietuvininkai weljia, kad „Garšas“ išeitu nors kas nebė. Jdant ponui Jantui, kurs šale jam wienam tai per sunku, butu galima Garšą išleisti kas nebė, prisiūliau aš prie „Garšo“ pusiau prisiūti, taigi puse laštu, puse pelno, ir lygiomis teisybėmis. Del patvirtinimo musu sudėjimu weljiau, kad po sutar-tes butu darytas kontraktas. Ponas Jankus ant to nesu- tiko, bet norėjo, kad aš „Garšą“ spaudinciau wieną savo laštą ir dar jam už atsiliepiną del rėdysies 300 marciu ant meto mokėciau. Kožnas, o ir ponas Jankus patš, lengwai supras, kad pradžioje, iparcei prie lietuviškojo laikraščio, ne wien nėso nera pelnyti, bet dar tur buti šiel tiel pinigų pridėta; todėl ir man nei joki būdu negalima buvo ant pono Jankaus parasytumo sutikti.

Ponas Jankus savo kalboje to wiso minėjo, bet ne pagal teisybę. Tarp kitko jis nū wiršui mineto kontratto nieko nesytydamas, tiel išreiškė, but aš norėjau laikraštį gauti kaip savo turta, o jis kaip rėdytojis turėtu puse laštu nešti. Taipiau gražei užtylejo, kad jis man „Garšą“ savo laštą spaudinti primeltydamas, už rėdysies atfakymą 300 ml. ant meto prašes. Ponas Jankus man po akiu metė, kad aš tiel ant pinigų einas; aš, šalo jis, atsimenu tās žodžius: „kožnas tewynininkas atsiminti tur, kad dūnos reikla“, bet aš nenoriu atsiminti, kad ir tewynininkams dū- nos reikla. Nežinau aš, kaip man tai reikla suprašti. Ar tai iš to atfaina, kad aš nū pono Jankaus už jam pagal jo weljimą atliktus darbus, prašau wėrnai užpelnytą užmokestį??!

Ponas Jankus sakydamas, jog „Garšą“ toliaus neiš-

leisės, nes neturys daugiaus pinigų pridėti, o eigu ir tu- retu, tai jis šitoki būdu suwartotu, o ne ant laikraščio spaudimo. Tiel tada jis „Garšą“ wel išleisti, jeigu teli draugai su pinigais del to prisiūti. (!?)

Ponas Jankus jau papratęs wšur, kur tiel wien gal, girtiesi, but jis del Lietuws atgijimo šokią tokią šimotą pinigų prisiūšes. Jeigu tai ir butu teisybė, tai tikram Lietuws myletojiui toks pasiūlomas wis nepritink, ale dar liūdniaus yra, kad pons Jankus prie tokios progos kartais wisai už savo ištartus žodžius ne- gal atsiliepti. Jei reiktu, galiu tai tuleropūse paimeisliūse išrodyti, bet cionitil pridursiu, kad ponas Jankus prie „Garšo“ iššiolei ir nei wieną peningį iš savo paties del- mono nepridėjęs. Dalis „Garšo“ roktudos, (tai buvo už tris numerius) tape užmokesta su pinigais susiejuseis už apsa- mus. Del likusios dalies prisiūciau ponui Jantui roktudą su tām pridėjimu, kad man negalima ilgėnio laiko už atliktus darbus ant užmokesčio laukti, ir kad negali „Garšą“ to- liaus spaudinti, iki atspausiti numerėi nebus užmofami; nes ir man reikla prie kožno darbo gatawos pinigų pridėti, o jei tie pinigai ne weil sugrįšt, man sunku gyventi. Ko- žnas, kurs tiel šiel tiel apsirotūti mok, tai lengwai supras. Ponas Jankus mokėte man neužmokejo, bet wis nū wienos nebeles ant kitos pažadejes ir ant galo dabar wšur išpa- sako, jog aš jo „Garšą“ nenoriu spaudinti, aš tiel ant pinigų einu ir t. t., tikrą priežastį užtyledamas.

Ponui Jantui užsiėmus laikraštį išdūti, pirma butu reikies žinoti, ar jis ir ištengs jį išlaityti, nes prie tokio daigto pradžioje wis reikla pridėti; jeigu ale jo medegiški pasilaitymai yra tokie, kad jis tai iš tikro neštengia, tai jam wisai nebutu reikies tūmi užsiimti. Kitaip, tai tiel gieba padaro wisai musu giminei ir dūda swetimgenciams priežastį, mus išjakti. Tolsai žmogus negal buti tikras Lietuws myletojis, bet tiel wis girasi ir didžiojasi ant kitu laštu, ir ant galugalo bando wifofiomis weidmainišk- mis kalbomis išsiūti ir kitus be reikalo kaltinti ir užgauti.

Baigiu šiūmi savo raštą palidamas šlaityto- jiems patys iš to sudyti ir weljū ušširdžei kad tai mano laikle butu pirmutinis ir paskutinis iš tokiu, didžiausia dalį garbingu šlaitytoju tiel grafinancziu dalptu.

Tilžeje, 2. februarijū 1887.

Ernestas Weyeris.

Turgaus prefios.

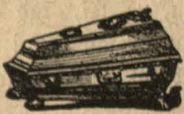
Tilžeje, 29. januarijū 1887.

	ml.	pf.	ml.	pf.
Kwieczci už 50 kilogr.	750	8	—	—
Rugei už 40 kilogr.	560	5	75	—
Wiezei už 35 kilogr.	580	6	—	—
Awizos už 25 kilogr.	510	5	20	—
Žirnei, rainieji, už 45 kilogr.	775	8	80	—
Žirnei, baltieji, už 45 kilogr.	6	6	70	—
Semenei už 35 kilogr.	850	9	50	—
Łymotai už 50 kilogr.	20	—	23	—
Łopotės už 45 kilogr.	170	2	30	—
Łwiektas už 1 kilogr.	140	1	80	—
Kiaušei už 100 ūteriu (bayr.)	24	—	—	—
Ływas už 100 ūteriu	24	—	—	—
Łrangwynas { už 100 ūteriu	24	—	—	—
{ už 1 ūteriu	—	25	—	—
Kiaulėna už kilogr.	1	—	120	—
Łautėna „ „	—	70	1	—
Łeršėna „ „	—	70	—	90
Łwincziāna už kilogr.	—	70	—	80
Łrustiēna, papr., už kilogr.	—	34	—	—
Łwizū krūpai už kilogr.	—	44	—	—
Łzienas už centnerį	2	—	3	—
Łziāudai už 100 kilogr.	21	—	24	—

100 rubliu

pagal berlūniškę depešę 2. febr. 185,40 ml.

Upsakymai.



Wiskeropu

grabu

kožnūse didumūse turiu wifados ant žopošto ir pardūdu pigiaupei.

W. Horn

Tilžeje, Wofiškoje ul. 19.

!Silkiu!

prisiūliau geriausiamė pakawime nū 10 marciu už baczlą prasidedant. Įšitiūkimams pirtejamis ir dūdu ant žyczkos.

F. Krafft

Tilžeje, Šlošmūhlenstr. 4.

Lietuwiška draugystė

„Byrute“

atliks 27. wafario (februarijū) po pietu ant 3 žegoriaus

Prėfūlēje

swetlyczioje pono Samel'io savo mėnesinį susiejimą, ant kurio kožnas geras Lietuwininkas ir Lietu- wininkė pakwicziamai.

Draugystės wyriausybė.

Medėlbiēnėje, 13. febr.

po pietu ant 3 žeg.

Rusnėje

swetlyczioje pono Scheer'o laikys ponas

d-ras Kittel

pranešimą apie

prisiartinanczius škyrimus del cecorystes saimo. Kožnas šky- rikas ant to yra pakwicziamas.

Cecorystes saimo kandidatas walnuju škyrimo walscziaus Klai- pėdos Szilokarcziamos yra

d-ras Kittel Rusnėje.

Kas del šito škyrimo nor šį tą patirti, arba šep to del ru- pintiesi, tas tesiunczia savo adresą ponui Karl Grenzel-Beyme Korafišiūse prie Klaipešos arba ponui Kupeziui Paul Fahr Klaipešoje del Klaipešos walscziaus, o diwarponui Łankowšty Rusnėje del Szilokarcziamos walscziaus.

Wišus

kolonialstaworus,

wiskeropiūs

brangwynius,

už tiel wien priimtinās prefias po wėrniausio pašlužyjimo prisiūlo

F. Krafft

Tilžeje, Šlošmūhlenstr. 4.

Garbingiems Lietuwininkams dūdu pakarniā žinę, kad aš nū šios dienos wišus

kolonialstaworus

už daug pigesniās prefias pardūdu ne kaip iki šiolei, ir prašau meilingo aplankymo.

Su augšta pagarbe

R. G. Broschell

Tilžeje, ant žuwiu turgaus.

Andžiamu wilnu ir bumbulu

wifūse parwūse tiel wien geriausioje ipatybėje prisiūlo už pažįstamai pigias prefias

Ferd. Eckert

Tilžeje,

wofiškoje ulyczioje 6. num.

Garbingus Lietuwininkus paakinu ant mano

material- bei kolonialstaworu kupczystės

su

brangvyno distilacijonu

ir mēldžiū reikalui atsitropijant meilingai manęs atsiminti.

A. Kalwaitis

Tilžeje, wofiškoje ulyczioje 28. num.

Prisiūliau savo gerai sudawadytąjį

kolonial- bei materialstaworu

= kupeczystė =

po numąžintu prefiiu, ir garbingus Lietuwininkus prašau meilingo aplankymo.

T. W. Eliseit

Tilžeje, wofiškoje ul. 44.

Pirm metu Jenat & Butcherit.

Už rėdytę atfako Ernestas Weyeris Tilžeje.

Kaštu ir spanda Weyerio & Arnoldto Tilžeje.